

TÜRKİYE İHRACAT DESTEKLERİ PROGRAMI (MAL İHRACATI)

12. YEŞİL MUTABAKATA UYUM PROJESİ DESTEĞİ – RESPONSIBLE® PROGRAMI

KAPSAM

Yeşil mutabakata uyum projesi: Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum amacıyla **şirketlerin ihtiyaç analizinin yapılmasına yönelik proje** olarak ifade edilmektedir.

Şirketler tarafından yeşil mutabakata uyum projesi kapsamında alınan danışmanlık hizmeti giderleri, **5 yıl** süresince **%50 oranında** ve toplamda **10.000.000 TL'ye** kadar desteklenir.

Yeşil Mutabakata uyum amacıyla şirketlerin ihtiyaç analizinin yapılmasına yönelik **proje üç fazdan (FAZ 1, FAZ 2 ve FAZ 3)** oluşur.

TANIMLAR

Dijital dönüşüm: Sektörel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik; yalın üretim anlayışının benimsenmesi ile kaynak verimliliği, süreç verimliliği ve enerji verimliliğinin artırılmasına ilişkin dijital çözümler

Responsible® Markası: Bakanlık adına tescil edilmek suretiyle koruma altına alınmış bulunan ve vizyon, çevre, sosyal, yönetim bazlı sürdürülebilirlik kriterlerine göre belirli bir seviyenin üzerinde olduğu tespit edilen şirketlere Bakanlık tarafından kullanım izni verilen marka

Responsible® Ön Değerlendirme Karnesi: Şirketlerin, Yeşil Mutabakata uyum sürecinde; sürdürülebilirlik ve dijitalleşme temelinde vizyon, çevre, sosyal ve yönetim alanlarındaki olgunluk seviyesini gösteren, şirketlerin portalda hesap açan kullanıcıları tarafından girilen, beyana dayalı ve doğrulanmamış verilere dayanarak portal tarafından oluşturulan karne,

Responsible® Portalı: Şirketlerin vizyon, çevre, sosyal ve yönetim alanlarındaki olgunluk seviyesini tespit ettikleri bir ön değerlendirme seti dahil olmak üzere, Yeşil Mutabakata uyum kapsamında farkındalık, olgunluk ve kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik güncel bilgi ve duyuruların paylaşıldığı; kapsama alınan şirketlerin destek süreci içinde aldıkları danışmanlık desteğine ilişkin veri girme, depolama, raporlama ve değerlendirme süreçlerinin yürütüldüğü internet sitesi

Responsible® Programı Danışmanlık (RPD) Firması: Responsible® Programı kapsamında FAZ 1 çalışmalarını gerçekleştirmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen danışmanlık şirketleri

Responsible® Sekreteryası: Münhasıran Responsible® Programının uygulanması ve tanıtılması konusunda gerekli çalışmaları yürüten ve koordinasyonu sağlayan, bu amaçla istihdam edilen ve TİM bünyesinde görev yapan kişilerden oluşan sekreteryaya

Uygulama Danışmanlığı (UD) Firması: Responsible® Programı kapsamında FAZ 2 çalışmalarını gerçekleştirmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen danışmanlık şirketleri

DESTEK
KAPSAMINA
ALINMA
ŞARTLARI

Responsible® Programına; cari yıldan önceki son üç takvim yılında toplam **300.000 ABD Doları** ve üzeri **ihracat yapan imalatçı ve ihracatçı şirketler**, **portalda** yer alan başvuru formu ve **Ek-1**'deki belgelerle birlikte DYS üzerinden başvuru yapabilir.

Şirketlerin;

- ✓ Sürdürülebilirlik vizyonu ve stratejisi,
- ✓ İhracat vizyonu ve kültürü,
- ✓ Üst yönetimin projeyi sahiplenme düzeyi,
- ✓ Proje ekibinin niteliği,
- ✓ Sürdürülebilirlik stratejisinin şirketin mali yapısına uygunluğu,

✓ **Responsible® Portalı** üzerinden oluşturulan Responsible® Ön Değerlendirme Karnesi dikkate alınır.

- ✓ Bakanlık tarafından yapılan değerlendirme sonucu şirkete **DYS üzerinden** bildirilir.
- ✓ Destek kapsamına alınması **uygun bulunmayan şirketler**, ret kararının başvuru sahibi şirkete tebliğ edildiği tarihten itibaren 6 ay sonra tekrar başvuru yapabilir.

DESTEKLENEN FAALİYETLER

- ✓ **FAZ 1:** Mevcut durum analizi ile sürdürülebilirlik yol haritasının oluşturulması danışmanlığı giderleri
- ✓ **FAZ 2:** Uygulama danışmanlığı giderleri
- ✓ **FAZ 3:** İzleme ve doğrulama danışmanlığı giderleri
- ✓ **Sürdürülebilirlik ve bilişim danışmanlığı** hizmeti (**Ek-2**'de yer alan danışmanlıklar) giderleri

Desteklenir.

Not: Şirketin önceki FAZa ait raporu Bakanlık tarafından onaylanmadan, sonraki FAZlara ilişkin desteklerden faydalandırılmaz.

DESTEKLENEN FAALİYET GEREKLİLİKLERİ-ADIMLARI

FAZ 1: Mevcut Durum Analizi ile Sürdürülebilirlik Yol Haritasının Oluşturulması Danışmanlığı

- ✓ Şirketin kapsama alınma süreci tamamlanmalıdır.
- ✓ Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş **Responsible® Programı Danışmanlık (RPD)** firmaları tarafından gerçekleştirilir. Adımlar;
 1. Bakanlık tarafından **RPD firması** görevlendirilir.
 2. Şirket **1 ay** içerisinde, **RPD firmasına** ödeme yapar.
 3. Ödeme tutarı **büyük şirketler¹** için **1.500.000 TL**, **orta ölçekli şirketler²** için **1.000.000 TL** ve **küçük şirketler³** için **500.000 TL** olup destek kapsamındadır.
 4. Ödemenin yapılmasıyla birlikte **1 ay içerisinde** FAZ 1 çalışmasına başlanır.
 5. FAZ 1 çalışmasından **10 iş günü önce RPD firması tarafından program ve danışman bilgilerinin** Bakanlığa iletilmesi gerekir.
 6. FAZ 1 çalışması başlamadan önce RPD firması ve destek kapsamındaki şirket arasında **gizlilik sözleşmesinin** imzalanması gerekir.
 7. RPD firması tarafından; Şirketin Yeşil Mutabakata uyum sürecindeki olgunluk kapasitesinin belirlenmesini teminen vizyon, çevre, sosyal ve yönetim kriterleri baz alınarak **mevcut durum analizi** yapılır.
 8. RPD firması tarafından; yapılan analiz sonucunda geliştirmeye açık olduğu belirlenen konuların projelendirildiği **sürdürülebilirlik yol haritası** oluşturulur.
 9. Mevcut durum analizi ve sürdürülebilirlik yol haritası Bakanlık tarafından onaylanır.
 10. FAZ 1 raporunun değerlendirilmesi neticesinde, Bakanlık tarafından şirkete ürünlerinde **Responsible® markasının** kullanımı izni verilebilir.
- ✓ RPD firması **alt yüklenici** kullanamaz.

FAZ 2: Uygulama Danışmanlığı

- ✓ FAZ 1 raporu Bakanlık tarafından onaylanan şirketler, FAZ 2 aşamasına geçebilir.
- ✓ Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş **Uygulama Danışmanlığı (UD) Firmaları** tarafından gerçekleştirilir.
- ✓ Şirketin sürdürülebilirlik yol haritasında yer alan projelerine yönelik aldığı **teknik ve finansal fizibilite danışmanlığı hizmeti giderleri** desteklenir.
- ✓ UD firması **alt yüklenici** kullanamaz.

¹ Çalışan sayısı 250 kişiden fazla ve/veya yıllık satış hasılatı ya da mali bilançosu 500 milyon TL'den büyük şirketler

² Çalışan sayısı 250 kişiyle 50 kişi arasındaki ve/veya yıllık satış hasılatı ya da mali bilançosu 500 milyon TL ile 100 milyon TL arasındaki orta ölçekli şirketler

³ Çalışan sayısı 50 kişiden az ve/veya yıllık satış hasılatı veya mali bilançosu 100 milyon TL'den küçük şirketler

FAZ 3: İzleme ve Doğrulama Danışmanlığı

- ✓ FAZ 2 raporu Bakanlık tarafından onaylanan şirketler, FAZ 3 desteğinden faydalanabilir.
- ✓ Yetkilendirilmiş **RPD firmaları ya da UD firmaları** gerçekleştirebilir.
- ✓ Şirketlerin mevcut durumunda kaydedilen iyileşmenin ölçülmesi, izlenmesi, doğrulanması ve raporlanması danışmanlığı ile söz konusu danışmanlık süreci için zorunlu olan sertifikasyon giderleri desteklenir.
- ✓ Şirketlerin sürdürülebilirlik yol haritasında yer alan ancak danışmanlık hizmeti almadan gerçekleştirdiği projeler için de FAZ 3 desteğinden yararlanması mümkündür.
- ✓ İzleme ve doğrulama danışmanlığına (FAZ 3) konu projenin tamamlandığına dair sonuç raporunun Bakanlık tarafından onaylanması zorunludur.
- ✓ **RPD firmaları ya da UD firmaları** kullanamaz.

Sürdürülebilirlik ve bilişim danışmanlığı hizmeti giderleri

- ✓ Destek kapsamındaki şirket faydalanabilir.
- ✓ Hizmetlerin Sürdürülebilirlik yol haritasında (FAZ 1) yer alan proje kapsamında olması gerekir.
- ✓ Şirketlerin yeşil ve dijital dönüşüme yönelik aldığı **Ek-2'**de yer alan sürdürülebilirlik ve bilişim danışmanlığı hizmeti giderleri desteklenir.
- ✓ Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından onaylanan kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması eğitim programlarına katılım bedeli desteklenir.

DANIŞMANLIK FİRMALARININ YETKİNLİKLERİ

FAZ 1	Responsible® Programı Danışmanlık (RPD) Firmaları
FAZ 2	Uygulama Danışmanlığı (UD) Firmaları
FAZ 3	Responsible® Programı Danışmanlık (RPD) Firmaları Uygulama Danışmanlığı (UD) Firmaları (hizmetin niteliğine göre)

Responsible® Programı Danışmanlık (RPD) Firmaları

- ✓ FAZ 1 ve FAZ 3 danışmanlıklarını verebilir.
- ✓ Bakanlığa yetkilendirme başvurusu yapılmalıdır. Yetkilendirme başvurusu;
 1. **Responsible® Portalda** yer alan ve firmanın yetkilendirme kriterlerinin sorgulandığı başvuru formu doldurulmalıdır
 2. **Ek-4'te** yer alan Responsible® Programı danışmanlık firması taahhütnamesi imzalanmalıdır.
 3. Başvuru Formu ve Taahhütname **KEP üzerinden Bakanlığa** gönderilmelidir.

Firmanın sürdürülebilirlik alanında, farklı sektörlerde, yerel ve küresel düzeyde danışmanlık tecrübesine ve AB ülkelerindeki en iyi uygulamalar konusunda bilgi birikimine sahip olması gerekir. Bu çerçevede, RPD firmasının yetkilendirilmesinde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur:

- ✓ Yurt içinde saha ziyareti yapma kapasitesi,
- ✓ RPD firmasının çevre, sosyal, yönetim ve sürdürülebilirlik alanında en az 5 yıllık tecrübeye sahip olması
- ✓ Şirketin veya bağlı bulunduğu çatı şirketin Avrupa'da (AB, EFTA ülkeleri ve İngiltere) yerleşik en az 5 farklı ülkede tamamladığı, proje detayı ve müşterinin değerlendirmesini de içeren referans mektubu sunması,
- ✓ Şirketin son 3 yılda, en az 3 farklı sektörde sürdürülebilirlikle doğrudan ilgili olarak tamamladığı, sözleşme bedeli ortalama 600.000 TL⁴ ve üzeri olan projelere ilişkin alınan, proje detayı ve müşterinin değerlendirmesini de içeren 5 adet referans mektubu sunması,
- ✓ Şirketin son 3 yılda danışmanlığını yürüttüğü GRI (Global Reporting Initiative) çerçevesini baz alan sürdürülebilirlik raporu veya IIRC (International Integrated Reporting Council) uyumlu entegre faaliyet raporuna dair 5 adet müşteri referans mektubu sunması,

- ✓ Şirketin son 3 yılda TİM'in ilk 1.000 ihracatçı listesinde yer alan şirketlerle yürüttüğü, sürdürülebilirlikle doğrudan ilgili 3 projeye ilişkin alınan, proje detayı ve müşterinin değerlendirmesini de içeren referans mektubu sunması,
- ✓ Şirketin çevre, sosyal, yönetim ve sürdürülebilirlik alanlarında proje yürütmüş olan, 3'ü söz konusu alanda asgari 5 yıllık tecrübeli, en az 10 danışmandan oluşan ekibe sahip olması,

Uygulama Danışmanlığı (UD) Firmaları

- ✓ FAZ 2 ve FAZ 3 danışmanlıklarını verebilir.
- ✓ Bakanlığa yetkilendirme başvurusu yapılmalıdır. Yetkilendirme başvurusu;
 1. [Responsible® Portalda](#) yer alan ve firmanın yetkilendirme kriterlerinin sorgulandığı başvuru formu doldurulmalıdır
 2. [Ek-4'te](#) yer alan Responsible® Programı danışmanlık firması taahhünamesi imzalanmalıdır.
 3. Başvuru Formu ve Taahhüname **KEP üzerinden Bakanlığa** gönderilmelidir.

Uygulama danışmanlığı (FAZ 2) çalışmasını gerçekleştiren UD firmalarının yetkilendirme başvurusu yaptığı alanda uzmanlığa sahip olması gerekir. Bu çerçevede, uygulama danışmanlığı firmasının yetkilendirilmesinde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur.

- ✓ Şirketin yetkilendirme başvurusu yaptığı alanda **en az 5 yıllık tecrübeye sahip olması**
- ✓ Şirketin yetkilendirme başvurusu yaptığı alanla ilgili olarak tamamladığı, **sözleşme bedeli ortalama 100.000 TL⁵ ve üzeri** olan projelerine ilişkin alınan, proje detayı ve müşterinin değerlendirmesini de içeren **3 adet müşteri referans mektubu** sunması

MARKA KULLANIMI

- ✓ Bakanlık Responsible® markasının kullanım iznini yalnızca destek kapsamındaki şirketlere verir.
- ✓ Şirketler Responsible® markasını Bakanlığın marka kullanımına dair verdiği onay tarihinden itibaren 5 yıl süreyle kullanabilir.

DESTEK BAŞLANGIÇ TARİHLERİ

- ✓ Desteğin başlangıç tarihi, Bakanlık tarafından destek kapsamına alınmaya dair verilen onayın tarihidir.
- ✓ Şirketlerin, 5 yıllık destek süresi içindeki faaliyet ve ödemeleri desteklenir.
- ✓ Harcamaların desteklenmesini teminen ödeme belgesi tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde; [Ek-3'te](#) belirtilen başvuru belgelerinin DYS üzerinden ilgili inceleme kuruluşa ibraz edilmesi gerekir.

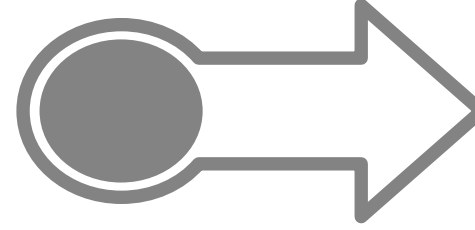
TÜRKİYE İHRACAT DESTEKLERİ PROGRAMI (MAL İHRACATI)

- ✓ Responsible® Portalı üzerinden ön başvuru yapılır.
- ✓ DYS üzerinden başvuru yapılır.
- ✓ DYS üzerinden olumlu/ret bildirimini yapılır
- ✓ Ret kararı: Şirket, en erken 6 ay sonra yeniden başvuru yapabilir.
- ✓ Olumlu karar: Şirket program kapsamı altına alınır.

Mevcut Durum Analizi ve Sürdürülebilirlik Yol Haritasının Oluşturulması

- ✓ Bakanlık, Danışmanı görevlendirilir.
- ✓ Şirket, Danışman Firmasına ödeme yapar.
- ✓ Danışman; program ve danışman bilgilerinin Bakanlığa iletir
- ✓ Danışman ve şirket arasında gizlilik sözleşmesi imzalanır
- ✓ Faz 1 çalışmasına başlanır.
- ✓ Danışman tarafından; Şirketin mevcut durum analizi yapılır.
- ✓ Danışman tarafından; yapılan sürdürülebilirlik yol haritası oluşturulur.
- ✓ Mevcut durum analizi ve sürdürülebilirlik yol haritası Bakanlık tarafından onaylanır.
- ✓ Faz 1 onayı ile Bakanlık tarafından şirkete ürünlerinde Responsible® markasının kullanımı izni verilebilir.
- ✓ Şirket danışmanlık hizmeti giderlerini DYS üzerinden ödeme başvurusu yapar

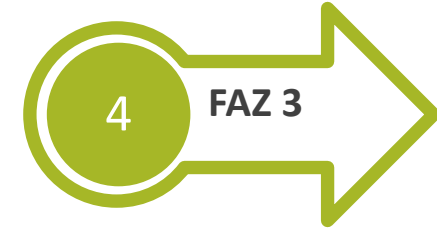

İhtiyaç Analizinin Uygulama Danışmanlığı

- ✓ FAZ 1 onayı sonrası başlanabilir
- ✓ Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş danışman firma ile çalışılır
- ✓ Sürdürülebilirlik yol haritasında belirlenmiş projelerin teknik ve finansal fizibilite danışmanlığı hizmeti alınır
- ✓ FAZ 2 raporu hazırlanır ve bakanlığa sunulur.
- ✓ Harcama kalemleri en geç 6 ay içerisinde DYS üzerinden başvurulur

Sürdürülebilirlik ve Bilişim Danışmanlığı Hizmeti Giderleri

- ✓ Destek kapsamındaki şirket faydalanabilir.
- ✓ EK2'deki faaliyetler desteklenir.
- ✓ Harcama kalemleri en geç 6 ay içerisinde DYS üzerinden başvurulur

İzleme ve Doğrulama Danışmanlığı

- ✓ FAZ 2 raporu Bakanlık tarafından onaylanan şirketler, FAZ 3 desteğinden faydalanabilir
- ✓ Responsible® Programı danışmanlık firmaları ya da uygulama danışmanlığı firmaları gerçekleştirebilir.
- ✓ Şirketlerin mevcut durumunda kaydedilen iyileşmenin ölçülmesi, izlenmesi, doğrulanması ve raporlanması danışmanlığı ile söz konusu danışmanlık süreci için zorunlu olan sertifikasyon giderleri desteklenir.
- ✓ Faz 3 Raporu Bakanlığa iletilir ve onay alınır
- ✓ Faz 3 onayı ile Bakanlık tarafından şirkete ürünlerinde Responsible® markasının kullanımı izni verilebilir.